

ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟΙ ΤΟΠΟΙ - ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Απαντήσεις - Λύσεις

1. Δίνεται $AB = 6\lambda$

Έστω M τυχαίο σημείο του γεωμετρικού τόπου.

Από το 1ο θεώρημα διαμέσων στο τρίγωνο

$$MAB \text{ έχουμε: } MA^2 + MB^2 = 2MO^2 + \frac{AB^2}{2},$$

$$\text{Ο μέσον του } AB \text{ ή } 50\lambda^2 = 2MO^2 + \frac{36\lambda^2}{2} \text{ ή}$$

$$MO^2 = 16\lambda^2 \text{ ή } MO = 4\lambda = \text{σταθερό}$$

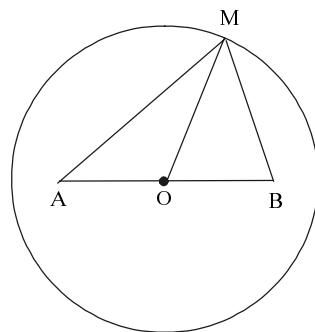
Άρα το σημείο M απέχει σταθερή απόσταση από το μέσο του AB , δηλαδή ο γεωμετρικός τόπος είναι κύκλος $(O, 4\lambda)$

Αντίστροφα: Έστω ένα σημείο M του κύκλου $(O, 4\lambda)$.

$$\text{Tότε: } MA^2 + MB^2 = 2MO^2 + \frac{AB^2}{2} = 2(4\lambda)^2 + \frac{36\lambda^2}{2} = 32\lambda^2 + 18\lambda^2 = 50\lambda^2$$

$$\text{Άρα το } M \text{ έχει την ιδιότητα: } MA^2 + MB^2 = 50\lambda^2$$

Ο γεωμετρικός τόπος είναι όλα τα σημεία του κύκλου $(O, 4\lambda)$.

2. Δίνεται $AB = 2\lambda$, O το μέσον του.

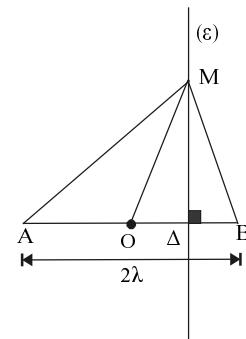
Έστω ένα σημείο M του επιπέδου με:

$$MA^2 - MB^2 = 2AB \cdot OD \text{ ή } 2\lambda^2 = 2AB \cdot OD$$

$$2\lambda^2 = 4\lambda \cdot OD \text{ ή } OD = \frac{\lambda}{2} = \text{σταθερό}$$

$(MA > MB)$ Το σημείο D βρίσκεται στην ημιευθεία

$$OB \text{ και απέχει από το } O \text{ σταθερή απόσταση } OD = \frac{\lambda}{2}.$$

Το δε σημείο M βρίσκεται πάνω στην ευθεία ϵ , που είναι κάθετη στην AB στο σημείο D .

Αντίστροφα: Για οποιοδήποτε σημείο M της ευθείας (ε) ισχύει:

$$MA^2 - MB^2 = 2AB \cdot OM = 2 \cdot 2\lambda \cdot \frac{\lambda}{2} = 2\lambda^2.$$

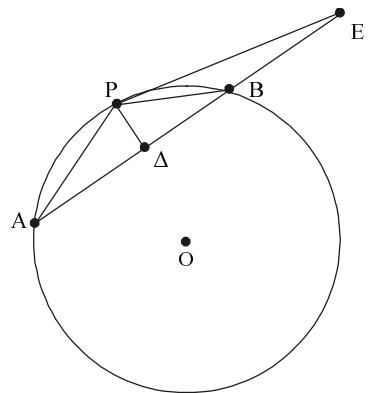
Το M ικανοποιεί την ιδιότητα του προβλήματος. Άρα ο γεωμετρικός τόπος είναι η ευθεία (ε).

3. Έστω P σημείο του μικρού τόξου $\widehat{AB}$ ώστε

$$\frac{PA}{PB} = \frac{\mu}{v} \text{ και σημεία } \Delta, E \text{ του } AB \text{ ώστε:}$$

$$\frac{\Delta A}{\Delta B} = \frac{PA}{PB} = \frac{EA}{EB} = \frac{\mu}{v} \quad (1)$$

Σύμφωνα με την (1) αρκεί να χωρίσουμε τη χορδή AB σε λόγο $\frac{\mu}{v}$, εσωτερικά και εξωτερικά.

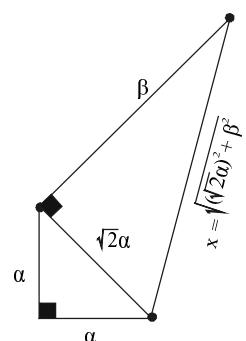

Τότε τα Δ, E είναι συζυγή αρμονικά των A, B και η $\hat{\Delta}PE = 90^\circ$. Άρα το P βρίσκεται και πάνω στον κύκλο διαμέτρου ΔE .

Κατασκευή: Γράφουμε κύκλο διαμέτρου ΔE όπου η τομή με τον (O, R) ορίζει το σημείο P του $\widehat{AB}$ (έλασσον) που αντιστοιχεί στη χορδή AB . Ο κύκλος διαμέτρου ΔE τέμνει το μεγάλο τόξο $\widehat{AB}$ σ' ένα σημείο και δίνει δεύτερη λύση.

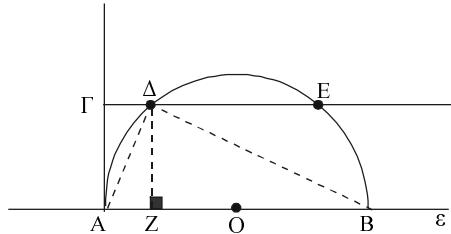
4. $x^2 = (\sqrt{2}\alpha)^2 + \beta^2$. Κατασκευάζω:

- i. το $\sqrt{2}\alpha$, ως υποτείνουσα ορθογωνίου τριγώνου με κάθετες πλευρές α, α .
- ii. το x ως υποτείνουσα του ορθογωνίου τριγώνου με κάθετες πλευρές $\beta, \sqrt{2}\alpha$.

5. Πρέπει να είναι $x + y = 6$
 $xy = 8 = (2\sqrt{2})^2$

Πάνω σε ευθεία ε παίρνουμε τμήμα $AB = 6$. Με διάμετρο το AB γράφουμε ημικύκλιο $(O, \frac{AB}{2})$.

Από το A φέρουμε εφαπτομένη στο ημικύκλιο και σ' αυτήν παίρνουμε τμήμα $A\Gamma = 2\sqrt{2}$. Από το Γ φέρουμε παράλληλη προς την AB που τέμνει το ημικύκλιο σε δύο σημεία Δ, E .

Η κάθετος από το Δ προς την AB τέμνει αυτήν σε σημείο Z , που τη χωρίζει σε δύο τμήματα AZ, ZB . Αυτά είναι τα ζητούμενα τμήματα x, y .

Πράγματι $AZ + ZB = 6$. Επίσης εάν φέρουμε τις $\Delta, \Delta B$, στο ορθογώνιο τρίγωνο ΔB ισχύει:

$$\Delta Z^2 = AZ \cdot ZB \text{ ή } (2\sqrt{2})^2 = xy$$

Άρα $AZ = x, ZB = y$.

Παρατήρηση: Στο συγκεκριμένο πρόβλημα υπάρχουν δύο λύσεις, αφού $2\sqrt{2} < 3$ και άρα η παράλληλη από το Γ προς την AB τέμνει το ημικύκλιο σε δύο σημεία.

6. Έστω M σημείο της ε ώστε

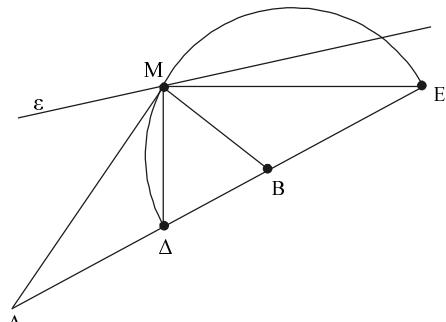
$$\frac{MA}{MB} = \frac{\mu}{v} \text{ και } \Delta, E \text{ σημεία του } AB$$

$$\text{ώστε } \frac{\Delta A}{\Delta B} = \frac{EA}{EB} = \frac{MA}{MB} = \frac{\mu}{v} \quad (1).$$

Τα Δ, E είναι τα συζυγή αρμονικά των A, B , είναι σταθερά και η

$$\hat{\Delta M E} = 90^\circ.$$

Άρα το σημείο M βρίσκεται και πάνω στον κύκλο διαμέτρου ΔE .

Κατασκευή: Προσδιορίζουμε τα Δ , E ώστε να είναι συζυγή αρμονικά των A , B σύμφωνα με την (1). Γράφουμε κύκλο διαμέτρου ΔE . Οι τομές του κύκλου αυτού με την ε ορίζουν τα ζητούμενα σημεία M .

Παρατήρηση: Για να έχει λύση το πρόβλημα πρέπει η απόσταση του μέσου του ΔE από την ε να είναι μεγαλύτερη ή ίση με $\frac{\Delta E}{2}$ (δύο λύσεις ή μία λύση αντίστοιχα).

$$7. MA^2 + MB^2 = 2MO^2 + \frac{AB^2}{2} \text{ (θεώρημα}$$

διαμέσων στο $\overset{\Delta}{AMB}$, AB σταθερό). Για να είναι το $MA^2 + MB^2$ ελάχιστο θα πρέπει να είναι ελάχιστο το MO , το οποίο είναι όταν $OM \perp (\varepsilon)$ ($OM \leq OM'$), M' τυχαίο σημείο της (ε) .

